

PRÁCE S ATLASEM

Celkem 30 bodů

Potřebné vybavení: Školní atlas světa (Kartografie Praha, a. s.), Školní atlas dnešního světa (Terra klub), psací potřeby, pravítko

Úvodní informace (než začnete pracovat): K řešení následujících úloh máte k dispozici Školní atlas světa a Školní atlas dnešního světa. U některých úloh je uvedeno, jaký atlas máte k jejich řešení použít, v jiných se musíte pro vhodný atlas rozhodnout sami či pracovat s oběma najednou. Nezapomeňte, že se v atlasech nachází mimo map také velké množství doplňkových informací v textové či jiné podobě.

1

4,5 bodu

Proces metizace (míšení lidských ras) je vývojově relativně novým fenoménem, k němuž dochází až od dob masové mezikontinentální migrace. S tímto procesem do značné míry souvisí i rozšiřování jazyků, písem a náboženství. **S využitím Školního atlasu dnešního světa označte nesprávná tvrzení.** Nezapomeňte prostudovat i přiložené textové informace.

Za chybně označená tvrzení se body odečítají.

- Kajoty můžeme potkat převážně v makroregionu, kde v naprosté většině zemí převažuje katolická víra.
- Poměr mezi dvěma nejpoužívanějšími jazyky na internetu se mezi lety 2004 a 2008 snížil více jak 1,5x.
- **Malgašové žijí výhradně v oblasti, kde v 15. století žili pouze příslušníci australoïdní rasy.**
- **Míra religiozity v populačně největší zemi, kde se užívá sylabické písmo, je nižší, než míra religiozity jediné ostrovní země, kde se užívá písmo logografické.**
- **Pokud bychom přechodné rasy započítali do skupin ras hlavních, je více jak polovina současné světové populace tvořena příslušníky europoidní rasy.**

Hodnocení: Za každé správně vybrané neplatné tvrzení 1,5 bodu. Za nesprávně vybrané tvrzení odečíst 1 bod. Minimální počet bodů z úlohy je 0.

Řešení: Viz text.

2

6 bodů

V následujících tabulkách naleznete charakteristiky pro trojice zemí. **Rozhodněte, zda se uvedené trojice zemí SHODUJÍ, ČÁSTEČNĚ SHODUJÍ (myšleno dvě země ze tří) nebo se LIŠÍ při srovnání z hlediska uvedeného znaku ve druhém sloupci tabulek. Porovnání uveďte do příslušného rámečku.**

trojice zemí	znak	porovnání
šestý největší producent vína v roce 2009	stupeň rozvoje	ČÁSTEČNĚ SE SHODUJÍ
pátý největší producent zlata v roce 2008		
devátý největší spotřebitel elektřiny v roce 2008		

trojice zemí	znak	porovnání
země s druhým nejvyšším počtem pracovních hodin týdně	automobilizace	SHODUJÍ SE
země, jejíž hlavní město bylo v roce 2009 7. nejnavštěvovanější na světě		
země s pátým nejvyšším podílem chráněných území na rozloze státu		

trojice zemí	znak	porovnání
země s 3. nejvyššími výdaji na armádu (podíl HDP)	forma vlády	LIŠÍ SE
jediný stát jihovýchodní Asie s nejvyšším stupněm politického teroru		
země s osmými nejnižšími výdaji na vzdělání v roce 2005		

Hodnocení: Za každou správně doplněnou buňku tabulky 2 body.

Řešení: Viz tabulka.

3

5,5 bodů

Rozhodněte a zakroužkujte, zda jsou níže uvedená tvrzení pravdivá (PRAVDA) nebo nepravdivá (NEPRAVDA). Pokud jsou tvrzení nepravdivá, tak označte (podtrhněte) a následně opravte nepravdivou(é) část(i), případně vysvětlete, proč s tvrzením nesouhlasíte.

1. Davisův a Drakeův průliv mají v rámci termohalinního oceánského výměníku stejné postavení.

Oběma protékají pouze studené mořské proudy a na pobřeží přilehlé souše obou průlivů dosahuje příliv více než 4 metrů.

PRAVDA × **NEPRAVDA**

Oprava: ... **Davisovým průlivem protéká i teplý mořský proud a příliv dosahuje nad 4 m pouze u Davisova průlivu.** ...

2. Mezi nejrozlehlejšími státy jednotlivých kontinentů je pouze jedna země, jejíž podíl chráněných území na rozloze státu přesahuje 20 %.

PRAVDA × NEPRAVDA

Oprava:

3. V místě kontaktu Karolínské litosférické desky a Eurasijské litosférické desky dochází často k seismické aktivitě a vulkanickým erupcím.

PRAVDA × **NEPRAVDA**

Oprava: ... **Takové místo neexistuje, tyto dvě litosférické desky spolu nesousedí.** ...

4. Indický subkontinent má velmi specifické klimatické podmínky: nachází se pod vlivem pravidelného vzdušného proudění, tzv. **tropických cyklon a jihovýchodního pasátu**. Rozdíl teplot v průběhu roku na jihu Indie díky tomuto proudění a poloze převážně v **subtropickém** podnebném pásu zpravidla nepřesahuje 5 °C.

PRAVDA × **NEPRAVDA**

Oprava: ... **jihozápadního monzunu** ...; ... **tropickém** ...

5. Zonální rozložení půd není na planetě zcela pravidelné. Hranici permafrostu můžeme na východní polokouli nalézt v nižších zeměpisných šířkách než na polokouli západní. Ferralitické a laterické půdy se naopak na západní polokouli vyskytují i ve vyšších zeměpisných šířkách než na polokouli východní. A konečně pouštní půdy se vyskytují převážně v oblastech podél obratníků nebo v oblastech vyšších zeměpisných šířek ve vnitrozemí některých kontinentů. I u tohoto příkladu však nalezneme výjimky (např. v Jižní Americe).

PRAVDA × NEPRAVDA

Oprava:

Hodnocení: Za každou správně určenou pravdivost/nepravdivost tvrzení 0,5 bodu. Za správné podtržení nepravdivé části a její kompletní opravu 1 bod. Pokud je oprava nebo vysvětlení jen částečné, tak pouze 0,5 bodu.

Řešení: Viz text.

4

6 bodů

Based on the characteristics below, determine which state is described. All the states sought are former French colonies (write the names of the state in English).

1. Most of the territory of this state is located in the desert and semi-desert areas. The most common animal is a camel. The main component of nutrition of the population are cereals (the largest share of total calorie consumption). Although it is a former French colony, the Hamito-semitic languages are spoken in most of the territory. Most rain falls in the south. The largest watercourse of the state creates a national natural border in the southwest of state.

State: **Mauretania**

2. In the territory of this state, we can find a river shorter than Congo but longer than Amur. The official language does not belong to the Indo-European language group. The proportion of economically active population employed in agriculture is higher than 60%. Among the believers, we can find Buddhists and devotees of traditional Eastern religions.

State: **Laos**

3. The highest peak of this state is more than 4,000 m above the sea level. There are locations with annual rainfall over 500 mm. Between 1 and 5 milion people live in the capital city. It is a state with a negative trade balance. Most imported, but also exported, industrial goods.

State: **Morocco**

4. The average annual rainfall in this state is 500–1,000 mm and we can find here savanna and dry steppes bioms. The state neighbor is a former Spanish colony and there are strong earthquakes.

State: **Haiti**

Hodnocení: Za každý správně určený stát 1,5 bodu. Pokud je název státu v českém jazyce, tak pouze 1 bod.

Řešení: Viz text.

5

8 bodů

Na základně níže uvedených charakteristik uveďte, o jaké čtyři z deseti nejdelších asijských řek se jedná.

řeka	protéká třemi a více státy	protéká hlavním městem/ městy	část toku vytváří přírodní hranici	více než 500 km řeky je splavné	protéká jednou z hlavních hospodářských oblastí	úmoří Tichého oceánu	její maximální průtok je 4x vyšší než průměrný průtok	pramení v bezodtoké oblasti
Lena	NE	NE	NE	ANO	NE	NE	NE	NE
Indus	ANO	ANO	NE	NE	NE	NE	ANO	NE
Mekong (Lan-cchang-t'iang)	ANO	ANO	ANO	ANO	NE	ANO	ANO	NE
Jang-c'-t'iang	NE	NE	NE	ANO	ANO	ANO	ANO	NE

Hodnocení: Za každou správně určenou řeku 2 body.

Řešení: Viz tabulka.